

22 NOV.

ВИДАВНИЦТВО „ЗДОРОВ'Я“, КИЇВ — 1973

Футбол
73

7A8.5
Ф96

Ф $\frac{0692-055}{M209(04)-73}$ 155—73

XXXV чемпіонат СРСР

Упорядник Ю. М. ЛАЗАРЄВ

Офіційні матеріали підготував М. П. Шишов

Малюнки В. Кирпичникова і О. Монастирського

ФУТБОЛ-73

ДОВІДНИК-КАЛЕНДАР

Составитель *Ефим Маркович Лазарев*

ФУТБОЛ-73

Справочник-календарь

(на украинском языке)

Редактор Н. Й. Фірсель

Оформлення художника Є. В. Чурія

Художній редактор М. Ф. Корміло

Технічний редактор В. П. Бойко

Коректори В. П. Десятникова, В. Т. Копиця,
Н. К. Сопіженко

БФ 09361. Зам. 3—450. Здано до набору 19/II 1973 р. Підписано до друку 27/III 1973 р. Формат 70×108¹/₃₂. Тираж 150 000. Обл. вид. арк. 5,95. Фіз. друк. арк. 3,0. Умовн. друк. арк. 4,2. Папір № 3. Ціна 22 коп.

Видавництво «Здоров'я», м. Київ, вул. Кірова, 7

Головне підприємство республіканського виробничого об'єднання «Поліграфкнига» Держкомвидаву УРСР, м. Київ, Довженка, 3.

„З Д О Р О В' Я“, КИЇВ—1973

Континентальні турніри

Великою популярністю користуються три європейських клубних турніри—розіграші Кубка чемпіонів, Кубка кубків і Кубка УЕФА. Торік у них стартували 4 радянські команди.

Кубок чемпіонів. Заснований 1955 р., але здобували його клуби лише 6 країн: Іспанії—6 разів, Італії—4, Голландії—3, Португалії—2, Шотландії та Англії—по одному разу. У нинішній розіграш вступили чемпіони 30 країн. І вже друге коло стало фатальним для двох колишніх володарів Кубка: «Селтіка» і «Бенфіки». Динамівці Києва подолали обидва перших етапи, взявши гору над австрійським «Ваккером» (1:0, 2:0) і польським «Гурніком» (2:0, 1:2). До чвертьфіналу вийшли такі пари: «Динамо» (Київ, СРСР) — «Реал» (Мадрид, Іспанія), «Аякс» (Голландія) — «Баварія» (ФРН), «Ювентус» (Італія) — «Уйпешт Дожа» (Угорщина), «Спартак» (ЧССР) — «Дербі Каунті» (Англія). За підсумками двох зустрічей кияни поступилися (0:0, 0:3).

Кубок кубків. Цей турнір вступив у 13-й рік свого існування. Цікаво, що жодному клубу не щастило здобути приз двічі. Найчастіше (чотири рази) таланило англійцям: Кубок завойовували команди «Тоттенхем», «Вест Хем», «Манчестер Сіті», «Челсі». Ним володіли також «Фіорентіна» і «Мілан» (Італія), «Боруссія» і «Баварія» (ФРН), «Атлетіко» (Мадрид, Іспанія), «Спортінг» (Португалія), «Слован» (ЧССР), «Глазго Рейнджерс» (Шотландія). Нинішнього сезону турнір розпочали 32 клуби. Московські спартаківці

перемогли голландську «Гаагу» (1:0, 0:0) і мадрідський «Атлетіко» (4:3, 1:2). У чвертьфіналі грають: «Спартак» (СРСР) — «Мілан» (Італія), «Лідс» (Англія) — «Рапід» (Румунія), «Хібернієн» (Шотландія) — «Хайдук» (Югославія), «Шальке-04» (ФРН) — «Спарта» (ЧССР). Спартаківці вибули з дальшого розіграшу (0:1, 1:1).

Кубок УЕФА. Таку назву з 1971 р. прибрав турнір, відомий з 1955 р. як розіграш Кубка ярмарків. Спочатку в ньому брали участь лише команди міст, де проводилися ярмарки. З часом він перетворився на змагання між клубами—призерами національних чемпіонатів. Тож і вирішили Кубок ярмарків, який втратив своє значення, розіграти між першим його володарем—іспанською «Барселеною» і останнім—англійським «Лідсом». З рахунком 2:1 виграла «Барселона», яка й одержала Кубок ярмарків навечно. Натомість розігрується Кубок УЕФА. Його першим володарем став англійський «Тоттенхем». У другому розіграші виступили 64 клуби, в тому числі срібний та бронзовий призери чемпіонату СРСР 1971 р. «Арарат» і динамівці Тбілісі. Обидва вони, на жаль, вибули. Тбілісці поступилися перед голландським «Твенте» (3:2, 0:2), ереванці, взявши гору над кіпрським клубом ЕПА (1:0, 1:0) і швейцарським «Грассхонером» (3:1, 4:2), зазнали невдачі в зустрічі з західнонімецьким «Кайзерслаутерном» (2:0, 0:2), програвши додатковий двобій пенальтистів (4:5). У чвертьфінал вийшли: «Кайзерслаутерн» (ФРН) — «Боруссія» (ФРН), ОФК (Югославія) — «Твенте» (Голландія), «Тоттенхем» (Англія) — «Віторія» (Португалія), «Ліверпуль» (Англія) — «Динамо» (Дрезден).

Фінал Кубка чемпіонів призначено на 30 травня в Белграді, Кубка кубків—16 травня в Парижі, Кубка УЕФА—9 і 23 травня на полях фіналістів.

У наступних розіграшах радянський футбол представлятимуть: на Кубок чемпіонів—ворошиловградська «Зоря», на Кубок кубків—московське «Торпедо», на Кубок УЕФА—київські та тбіліські динамівці.

„Європейський супер-кубок“

Така назва неофіційного призу, встановленого амстердамською газетою «Де телеграф» для переможця двох товариських зустрічей між володарями Кубка європейських чемпіонів і Кубка кубків. Першим володарем призу став голландський «Аякс», який завдав поразок шотландському «Рейнджерсу» у Глазго—3:1 і в Амстердамі—3:2.

ЗМІСТ

<i>А. Ошенков.</i> Стратегія сезону	3
<i>О. Василенко.</i> Зеніт «Зорі»	6
Підсумкові таблиці першості СРСР 1972 року	14
Золоті медалісти ХХХІV чемпіонату СРСР	20
565 голів	22
«Торпедо» — володар Кубка СРСР	24
Дві сторони срібної медалі	26
33 і 33	29
<i>О. Маноха.</i> Щасливий дебют	30
Найкращі арбітри	32
Широкий фарватер «Дніпра»	33
Призи великого футболу	36
Найкращий футболіст країни 1973 р.	38
<i>Ю. Кордіяк.</i> Турботи Карпат	39
Вони виступали в складі українських команд	41
<i>Л. Санін.</i> Повернення	42
Перша ліга в цифрах	43
<i>П. Горілий.</i> Шлях угору	44
Обличчя другого ешелону	46
Нагороди масового футболу	48
Гартується зміна	49
Чемпіони і призери	50
Володарі і фіналісти Кубка СРСР	51
Сезон-73	52
Схема розіграшу Кубка СРСР 1973 року	53
Склади команд вищої ліги	54
Календар ігор вищої ліги	61
Склади українських команд першої ліги	65
Календар ігор першої ліги	67
Склади команд другої ліги (перша зона)	72
Календар ігор другої ліги (перша зона)	79
Футбольний всесвіт	87
<i>Н. Фірсель.</i> Безпрограшний футбол. Гумореска.	93